

den weten, dat Waalhaven in de avond en nacht van 9 uur 20 tot 2 uur 20 door zes-en-dertig zware bommenwerpers opnieuw aangevallen zou worden 'en verzoeken', zo berichtte de legatie aan Den Haag, 'onmiddellijk daarna opvolgen met aanval op de grond.'¹ Het Algemeen Hoofdkwartier was, toen dat bericht binnenkwam, nog vol goede moed dat het tot die 'aanval op de grond' zou komen: in Beyerland had het 3de grensbataljon, in de Alblasserwaard had de Lichte Divisie er bevel toe gekregen – maar die troepen waren, zoals wij zagen, nog verre, toen de laatste van de zes-en-dertig *Wellington*-bommenwerpers die alle bijna twee ton aan bommen afgeworpen hadden, zonder verliezen naar hun basis in Engeland terugkeerden.²

De staf van de *Royal Air Force* had op de rode kort na vijf uur nog een merkwaardig punt opgeworpen. 'Tevens wordt gevraagd', zo werd in de legatie te Londen vastgelegd, 'of het nu niet tijd wordt, de Duitsers die in Nederlandse of Britse uniformen neerkomen, op staande voet neer te schieten en dat te doen broadcasten.' Buitenlandse Zaken antwoordde: 'Zal gebeuren, maar niet broadcasten'³ – waarbij aangetekend zij dat zich, voorzover ons bekend, geen gevallen van het pardoos neerschieten van Duitse parachutisten hebben voorgedaan. Trouwens, dezen droegen nergens het Nederlandse of Britse uniform.

Tenslotte zij vermeld, dat dan toch 's avonds laat een klein getal Britse mariniers (ca. tweehonderd man) opdracht kreeg, op twee torpedobootjagers te embarkeren met als bestemming Hoek van Holland,⁴ en dat, volgens een afspraak die vice-admiraal Furstner 's morgens gemaakt had met de Britse marine-attaché in Den Haag, andere Britse torpedobootjagers de gehele dag door voor de Nederlandse kust kruisten om, aldus de admiraal, 'eventuele *raids* van Duitse oorlogsschepen tegen onze havens tegen te gaan.'⁵ Twee van die jagers liepen, toen het eenmaal donker geworden was, de haven van IJmuiden binnen 'om volgens hun zeggen', zo tekende een der Nederlandse marine-officieren aan, 'het prinselijk paar en schepen met kostbare lading te halen.'⁶ Inderdaad kwamen de 'Iris' en de 'Titus' later met hun kostbare lading uit Amsterdam aanzetten, maar van prinses Juliana, prins Bernhard en hun twee kinderen was geen spoor te bekennen.

¹ E. Teixeira de Mattos: Notities uit de meidagen van 1940 (ministerie van buitenlandse zaken, archief, collectie-Michiels, no. 1). ² Molenaar: *De luchtverdediging*, VIII, p. 7. ³ E. Teixeira de Mattos: Notities uit de meidagen van 1940. ⁴ 'Marine . . . tweede wereldoorlog', dl. I, hfdst. 7, *Mededelingen van de Marinestaf*, 1955, no. 6, p. 26. ⁵ Brief, 17 febr. 1956, van J. Th. Furstner. ⁶ L. A. R. J. van Hamel: Aantekeningen (collectie-van Hamel).